

Theater Na de Dam
Atelier

ALLES EINDIGT

Thema's: Vluchten

Locatie: Breda, Nederland

Door: Jorg van den Kieboom

Deze tekst is geïnspireerd op gesprekken met Frans, Petronella en de broers Jan en Toon (allen geboren tussen 1925 en 1930). Hun verhalen gingen over de grootschalige en rampzalige evacuatie van Breda in mei 1940, de duur van de vlucht en de oorlog. Dat je achteraf kunt terugkijken op een bepaalde periode, maar wanneer je er middenin zit, het eindeloos lijkt te duren.

PERSONAGES MEISJE
KOORLEDEN (met witte heliumballonnen)

Deze scène speelde oorspronkelijk in een kerk, met een koor. Je kunt zelf bedenken of je deze regieaanwijzingen gebruikt, of het heel anders doet. Alle KOORLEDEN houden één voor één hun heliumballon naar voren. Er ontstaat een zee van witte ballonnen, soms lijkt er eentje boven de rest uit te steken, voordat hij weer terug de zee in wordt getrokken. Een meisje loopt door de koorleden heen en door de zee van witte ballonnen terwijl ze spreekt

MEISJE Op benen slepen we alles mee
Richting zuiden, richting zuiden
Richting waar ook alweer heen?
Rijsbergen
Zeeuws-Vlaanderen
Frankrijk
Tot ze vertellen dat je terug mag
Met busjes of taxi's
Op karren met paarden
Op aardappelboten
Op benen

Het zit voor altijd in je bolletje
De man tegenover me huilt
Hij is al die tijd bang geweest zijn moeder te verliezen

Hij legt foto's neer en weet te vertellen dat op die foto
In die kinderwagen
Dat kindje
Dat dat zijn vrouw is geworden
Dat wist hij toen nog niet

De twee zussen uit Rijsbergen zeggen dat ze niet veel angst kenden,
ze zeggen:

“Er was een vliegtuig gevallen bij ons in de wei
Waar we altijd moesten gaan melken
En het was iets geweldigs dat dat vliegtuig was gevallen
Een Engels vliegtuig
En toen hebben we die parachute meegenomen
En daar hebben ze later trouwjurken van gemaakt”

Maar dat wanneer het nu oorlog zou worden, de angst er zou zijn
Meer dan toen
En dat de geschiedenis op de loer ligt

Toen ze thuiskwamen stond de hele straat buiten te klappe
En kregen ze cadeautjes
Petronella's oudere zus zei nog:

“Dit is pas thuiskomen”

Maanden later kwamen er nog steeds bussen aan met mensen
Als zij terugkwamen, gingen de kinderen kijken
Die mensen waren er echt heel slecht aan toe, ze hadden niets
meer
De kleren die ze aan hadden
Misschien een klein koffertje met spulletjes
Verder niks
Dat is pas thuiskomen

Thuisgekomen
Er was een begin, een midden en een einde
Zo lijkt het althans
Want we vluchten nog steeds, wij mensen
Ergens anders wordt er weer begonnen
Zonder te weten wanneer het einde komt
We verliezen nog steeds
Huis en haard
Vrienden en familie
Verliezen om aan iets te ontkomen
Hopend dat we ooit kunnen zeggen:
Thuisgekomen

In mei 2018 speelde de voorstelling 'De Vlucht' in Breda (regie: Jorg van den Kieboom – productiehuis: Podium Bloos). De voorstelling speelde in de Grote Kerk en was een samenwerking met het Bredase koor Capella ex Occasione.

© 2022 **Atelier van Herinnering**